

Natuurpakket Westerschelde (NPW)

Natuurpakket Westerschelde (NPW)

Algemeen

Project:	Programma Natuurpakket Westerschelde
Document:	Voortgangsrapportage
Periode:	Mei, juni, juli 2026
Status:	Definitief
Datum:	1-8-2026
Bestuurlijk opdrachtgever: dhr. A.R.M. Vael	

Projectomschrijving

Het programma tot het realiseren van minimaal 600 ha estuariene natuur volgens het Convenant Rijk-Provincie (2005) over de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010.

Het Programma Natuurpakket Westerschelde omvat de volgende projecten:

- a) Hertogin Hedwigepolder (350 ha, gereed)
- b) Uitbreiding Zwin (22 ha, gereed)
- c) Middengebied Waterdunen (121 ha, gereed) en Perkpolder (35 ha, gereed)
- d) Buitendijks (5 deelprojecten 123 ha, gereed)
- e) Landbouw-flankerend beleid (subsidie € 8,4 miljoen en grondruilbank € 4,6 miljoen)
- f) Overige afspraken (Grenspark Groot Saeftinghe, impuls Hulst (afgerond), Landschapspark Zwinstreek, impuls Sluis (afgerond), bijdrage Sloe-/Tractaatweg (afgerond), monitoring).

Met het ministerie van LVVN is inmiddels vastgesteld dat het hoofddoel van het programma, het realiseren van minimaal 600 ha estuariene natuur, is gehaald.

Belangrijkste ontwikkelingen

- Na realisatie van ruim 600 ha estuariene natuur heeft het Ministerie op 2 juni 2025, onder voorwaarden, decharge gegeven aan het NPW-programma per 1 januari 2026.
- De bouw van de geïntegreerde radar- en uitkijktoren is in volle gang. Het hoogste punt, van de betonnen radartoren, is op 7 mei jl. bereikt. De radarinstallatie is inmiddels geïnstalleerd en de houten uitkijktoren wordt gebouwd.
- Nu de bouw van de toren vordert, is het van groot belang om een exploitant voor de toren te vinden om zo het project straks succesvol af te kunnen ronden. De eerste fase van de belangstellingsregistratie is afgerond. De aanbestedingsprocedure voor de exploitatie en het eigendom van de uitkijktoren is nog steeds lopende.

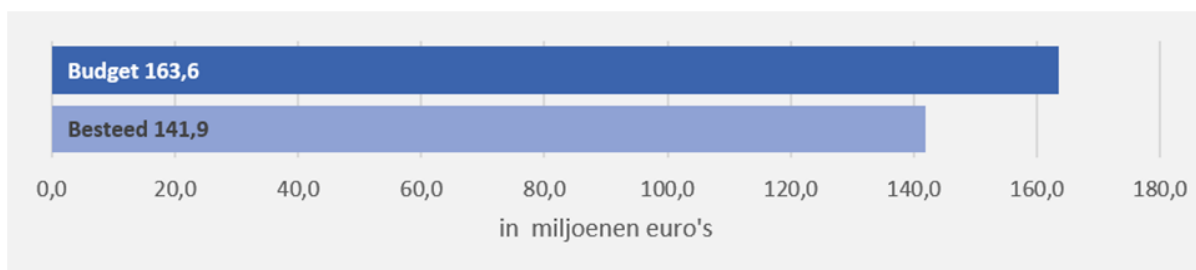
Status en voortgang

Beheersaspect: *Kwaliteit* *Geld* *Tijd* *Risico* *Omgeving*

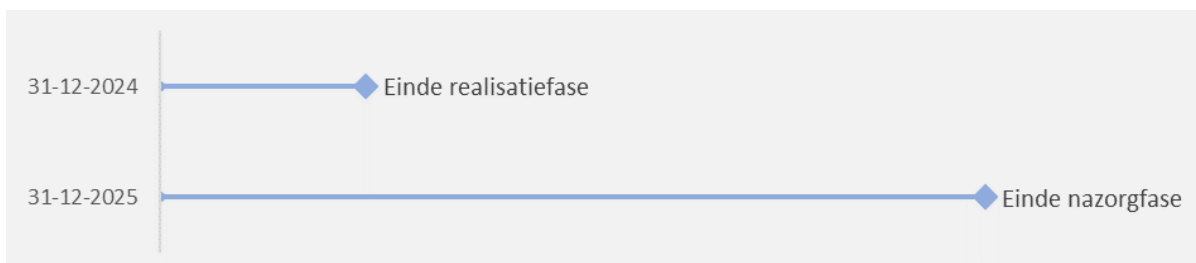
Status:

Voortgang:

Budget

Planning (natuurherstel)

Huidige projectfase:

Nazorgfase

Percentage gereed:

100% (651 van de 651 hectare, zie voor nadere toelichting blokje 'projectomschrijving' hierboven).

Voortgang algemeen

De verschillende onderdelen van NPW bevinden zich in de volgende fasen:

- De realisatie van de natuurprojecten (realiseren minimaal 600 hectare estuariene natuur) is afgerond. De projecten zitten nu in de nazorgfase, waarbij het met name gaat om de in de natuurvergunningen opgenomen monitoring.

- De looptijd van het convenant is beëindigd per 31 december 2025 en het Rijk heeft decharge verleend. Er wordt toegewerkt naar de afronding van NPW als 'groot project' in 2026. De evaluatie van het NPW, die zal worden aangeboden aan uw Staten ter afronding van het NPW als groot project, wordt voorbereid.
- Panoramaheuvel: De Provincie Zeeland heeft recht van opstal ten behoeve van de uitkijktoren met het oog op exploitatie behouden. De eerste fase van de belangstellingsregistratie is afgerond. De procedure van selectie van een exploitant voor de uitkijktoren is lopende. Dit heeft onze volle belangstelling.
- In de Hedwigepolder is de bouw van de geïntegreerde radar- en uitkijktoren volop gaande. Op 7 mei jl. is het hoogste punt bereikt.
- Het beheer en onderhoud van de vijf buitendijkse projecten ligt sinds 1 januari 2026 definitief bij Rijkswaterstaat. Hedwigepolder, Waterdunen en het Zwin zijn eerder al overgedragen aan Stichting Het Zeeuwse Landschap.
- Binnen de gebiedsaanpak van het Grenspark Groot Saeftinghe wordt er doorgewerkt aan de diverse initiatieven uit het ontwikkelingsprogramma van het samenwerkingsverband zoals: volhoudbare landbouw, recreatieve routes en mobiliteit, zoetwatervoorziening, participatie etc. De initiatieven worden waar mogelijk verbonden met provinciale, landelijke en lokale publieke opgaven. Het openlucht labo draait op volle toeren. Met de huidige partners is een verdere samenwerking verkend, het huidige samenwerkingsverband is in juni 2026 afgelopen. Alle partners hebben al aangegeven nog een periode te willen samenwerken aan de verdere ontwikkelingen in het grenspark. Een volgende periode voor het samenwerkingsverband dient ter besluitvorming aan GS te worden voorgelegd.
- In het Landschapspark Zwinstreek is op 15 juli jl. de pop-up Voedselhub, één van de ZwinQuestprojecten, feestelijk geopend. Voor een ander project vanuit ZwinQuest, de herinrichting Veerplein, is door Provincie Zeeland, in samenwerking met de andere partners, een aanbestedingstraject gestart voor de ontwerpfase.
- Het landbouwflankerend beleid is op 31 december 2025 formeel afgerond. Een aantal projecten, gelegen in het Grenspark, wordt in overleg met ZLTO in 2026 afgerond. Het gaat hierbij om Bodemverbetering (lokale compostering), Optimalisatie logistiek korte keten, Carbon Farming en Biodivers Zeeuws Bouwplan.

Bij Extra Toelichting wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

Kwaliteit

Status:

Voortgang:

Het beoogde effect van het programma NPW is het realiseren van minimaal 600 hectare estuariene natuur. Met het Ministerie zijn afspraken gemaakt over de behaalde resultaten. Met de realisatie 651 hectare estuariene natuur is de kern van deze afspraken behaald.

Zoals eerder aangegeven zal in de NPW-projecten de natuur zich gedurende een langere periode verder ontwikkelen. Deze ontwikkeling wordt gevolgd/vastgelegd via diverse monitoringsprogramma's. Ook de streekprojecten en initiatieven die gelegen zijn in de nabijheid van NPW-projecten worden vervolgd. Voorbeelden hiervan zijn de gebiedsaanpak Grenspark Groot Saeftinghe en Landschapspark Zwinstreek. Met de grensregio's en partners wordt met een geïntegreerde aanpak grensoverschrijdend gewerkt aan onder andere maatschappelijke, economische, recreatieve, agrarische en ecologische opgaven.

Daarnaast is in de vorm van landbouwflankerend beleid samen met de ZLTO een bijdrage geleverd aan brede ontwikkeling van landbouw in Zeeland. Eind 2025 is het landbouwflankerend beleid formeel afgerond.

Geld

Van het totale beschikbare NPW-budget van € 163,6 mln. was op 31 december 2025 nog € 23,7 mln. beschikbaar voor de uitvoering

Per 9 juli jl. was van het hiervoor genoemde budget nog € 21,7 mln. beschikbaar.

Tijd

Status:

Voortgang:

De Provincie Zeeland heeft in 2006 de uitvoeringstaak voor het Natuurpakket Westerschelde (NPW) in opdracht van het ministerie van LNV op zich genomen. De looptijd van het programma is vastgesteld tot en met 2022 met een afspraak over de resterende programmaperiode (2023-2025). Binnen die periode zijn de projecten uitgevoerd.

Het Rijk heeft op basis van deze realisatie ingestemd met decharge per 31 december 2025 (conform einde looptijd convenant met het Rijk), onder de voorwaarden zoals gerapporteerd in de voortgangsrapportage van augustus-september-oktober 2025. De Staten blijven via deze rapportage voor grote projecten geïnformeerd over de voortgang.

Medio 2026 zal, op basis van voortgang op openstaande zaken, toegewerkt worden naar afronding van het NPW als groot project. *In de navolgende jaren zijn er nog wel kosten aan de orde voor bijv. de verplichte monitoring en reeds gestarte projecten in het Grenspark Groot Saeftinghe die vanuit NPW budget gefinancierd worden. Gelet hierop, is in de begroting van 2027 dan ook nog budget voorzien.*

Risico

Status:

Voortgang:

Overeenkomstig de afspraken rond grote projecten worden ieder kwartaal de risicodossiers geactualiseerd op project- en programmaniveau. Binnen de MJKR is voldoende financiële ruimte gereserveerd voor het opvangen van de in de risicodossiers genoemde risico's.

Omgeving

Status:

Voortgang:

Met de omgeving van de verschillende deelprojecten wordt regelmatig overlegd. Periodiek worden er met de streekholders binnen het Grenspark Groot Saeftinghe bijeenkomsten georganiseerd waarbij de voortgang van de diverse projecten wordt gepresenteerd en ideeën en initiatieven worden uitgewisseld. Er is een klankbordgroep die de geluiden en wensen uit de streek een plek geven aan de ronde tafel met de partners. Binnen het landschapspark wordt samengewerkt met een adviesraad met daarin ook vertegenwoordiging vanuit de drie belangrijkste belangengroepen (landbouw, natuur en cultuur).

Legenda status en voortgang

Op orde

Positieve ontwikkeling

Er dreigen afwijkingen

Gemiddelde ontwikkeling

Bijstelling is noodzakelijk

Negatieve ontwikkeling

Scopebeschrijving

De getijdennatuur en de vele geulen die de Westerschelde uniek maken, dreigen te verdwijnen. Als gevolg van natuurlijke processen, inpolderingen en verdiepingen ontstaat er één geul. De schorren en slikken worden kleiner met als gevolg het verdwijnen van unieke vogels en planten.

Bedoeling is om met de maatregelen in het programma bij te dragen aan herstel van de natuurwaarden van de Westerschelde. Op deze manier wordt getracht de bijzondere getijdennatuur te behouden voor de toekomst. Tevens vormt dit een bescherming tegen overstromingen.

Daarnaast wordt gezorgd voor meerwaarde voor de regio door de natuur toegankelijk te maken en door het uitvoeren van een aantal aanvullende opgaves te investeren in de regio:

- Landbouwflankerend beleid (subsidie en grondruilbank)

Overige afspraken:

- Grenspark Groot Saeftinghe,
- Regionale impuls Hulst,
- Landschapspark Zwinstreek,
- Regionale impuls Sluis,
- Sloe-/Tractaatweg,
- Monitoring en Beheer & onderhoud.

Relevante besluiten

GS	• 7 oktober 2005 Voorstel GS invulling Schelde Estuarium. • Ingekomen brieven van ministerie EZ/LNV van 26 januari 2013 en 14 november 2016 inzake wijziging convenant. • Ingekomen brief van ministerie LNV van 11 januari 2018 inzake goedkeuring van het voorstel tot herijking. • Ingekomen brief van het ministerie LNV van 2 juni 2025 inzake decharge verklaring van het NPW-programma.
	• Besluit 7 oktober 2005 Voorstel PS invulling Schelde Estuarium
	• Besluit 30 januari 2006 Convenant Rijk en Provincie Natuurpakket Westerschelde

Extra toelichting

Momenteel is 651 hectare nieuwe estuariene natuur opgeleverd..

Hieronder wordt op hoofdlijnen ingegaan op de afzonderlijke projecten.

1. Hedwigeproject

De realisatie van de Hedwigepolder is afgerond. Het project zit nu in de nazorgfase en de monitoring zal worden opgevolgd. Met het waterschap zijn gesprekken gaande over de overdracht van de dijk rond de Hedwigepolder. Belangrijk hierbij is dat voldaan wordt aan de voorwaarden gesteld in de natuurtoets.

2. Uitbreiding Zwin

De realisatie van het Zwin is afgerond. Het project zit nu in de nazorgfase en de monitoring wordt opgevolgd. Met het Waterschap zijn afspraken over het beheer van de dijk vastgelegd.

3. Middengebied

De realisatie van de natuurprojecten (realiseren minimaal 600 hectare estuariene natuur) is afgerond. De projecten zitten nu in de nazorgfase waar in de komende jaren gemonitord gaat worden.

4. Nevenopgaven

Het NPW heeft enkele belangrijke maatschappelijke effecten in de vorm van regionale impuls voor de gemeenten Hulst en Sluis, de ontwikkeling van het Grenspark Groot Saeftinghe, het grensoverschrijdende Landschapspark Zwinstek en de inzet van Landbouw Flankerend Beleid waarbij de inzet gericht is op volhoudbare landbouw.

4.1 Grenspark Groot Saeftinghe

In de afgelopen jaren is er vanuit het Samenwerkingsverband Grenspark Groot Saeftinghe gewerkt aan de hand van de ontwikkelingen uit het ontwikkelingsprogramma. Naast concrete projecten en initiatieven die bijdragen aan natuurherstel, vernieuwing en volhoudbare landbouw, zoetwaterbeschikbaarheid, circulaire landschap, korte ketens (verdienmodellen), klimaat en stikstof zijn er ook enorme stappen gezet in het welzijn van de streekhouders (brede welvaart) en grensoverschrijdende samenwerkingen.

Vanwege het feit dat het huidige samenwerkingsverband geëindigd is in juni 2026 heeft er de laatste maanden een evaluatie plaatsgevonden met de partners en streekhouders. Hieruit komt naar voren dat de werkwijze van het Grenspark wordt gewaardeerd door zowel de partners, bewoners als ondernemers. Genoemd wordt dat het samenwerkingsverband nog niet klaar is. De partners zien nog heel wat opgaven die gezamenlijk de komende jaren kunnen worden uitgevoerd. Daarom wordt er momenteel, nu NPW feitelijk is afgerond, gewerkt aan een vervolg van het samenwerkingsverband om zo te komen tot een nieuwe samenwerkingsovereenkomst en ontwikkelprogramma. In het ontwikkelprogramma worden opgaven opgenomen waarvoor de Provincie Zeeland aan de lat staan, zoals; Zoetwater voor de landbouw en natuur, volhoudbare landbouw, natuurherstel en brede welvaart.

Innovatiefonds

Het budget voor het grensoverschrijdende innovatiefonds, gericht op zoetwaterbeheersing en klimaat in het Grenspark, is volledig benut. Er zijn voor het Nederlandse deel van het Grenspark negen initiatieven ondersteund en voor het Vlaamse deel vier. Een aantal projecten is reeds afgerond of in uitvoering en een aantal projecten moeten nog worden opgestart. Dit levert mooie innovatieve voorbeelden op voor de streek. Momenteel wordt een bijeenkomst voorbereid om de opgedane kennis en ervaringen te delen.

Zoete stuwen

De pilot Zoete stuwen in Grenspark Groot Saeftinghe is een gebiedsgericht initiatief opgepakt door Provincie Zeeland en Waterschap Scheldestromen binnen de gebiedssamenwerking van het Grenspark, gericht op het verkennen van technische maatregelen die de zoetwaterbeschikbaarheid voor landbouwpercelen in droge perioden kunnen verbeteren.

Binnen de pilot worden zoetwaterstuwen geplaatst in sloten binnen het watersysteem van de Emmapolder. Het technisch ontwerp is inmiddels gereed en de stuwen worden momenteel geproduceerd. De plaatsing staat gepland na de zomer van 2026, mits de voorbereiding en uitvoering volgens planning verlopen. Na plaatsing wordt de werking van de maatregel gedurende de pilotperiode minimaal drie jaar gemonitord, zodat inzicht ontstaat in de effecten op peil, waterkwaliteit en zoutgehalte onder verschillende (weers)omstandigheden. Monitoring vindt ook op een innovatieve manier plaats middels digitale meetsensoren.

De uitkomsten worden gebruikt om te bepalen of en onder welke randvoorwaarden deze maatregel breder toepasbaar is binnen Zeeland. De pilot wordt gefinancierd uit de koplopersmaatregelen en het landbouwflankerend beleid.

Composteringsketen

Met het verbeteren van de landbouwbodems voorop wordt gewerkt aan een lokale composteringsketen. Na de uitgevoerde praktijkpilots zijn er diverse bijeenkomsten geweest met de deelnemende agrariërs en terreinbeheerders. De reacties op het concept van circulair terreinbeheer zijn positief. In de afgelopen maanden is nagedacht over een constructieve coöperatieve samenwerkingsvorm om het proces op te zetten en duurzaam te kunnen borgen in de toekomst. Hierdoor kunnen afspraken worden gemaakt tussen de terreinbeheerders en de coöperatie. Om dit extra te kunnen faciliteren wordt een Leader-aanvraag voorbereid. Tegelijkertijd wordt er ook weer in 2026 compost geproduceerd met maaisel uit natuurterreinen, dijken en sloten, zodat er ook ervaring opgedaan kan worden over de manier waarop afstemming tussen boeren en terreinbeheerders vorm kunnen krijgen.

Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan

De doorontwikkeling van een Natuurinclusief Zeeuws Bouwplan wordt verder uitgewerkt in een opzet voor Robuuste Scheldedolders. Samen met de boeren, Het Zeeuwse Landschap, Poldernatuur Zeeland en ANV Groene Oogst werken we nu verder aan een toekomstbestendig geïntegreerd bouwplan met een verdienmodel voor de boer (o.a. bier- en bakketen, biobased bouwmaterialen en Carbon Farming+), en plaats voor meer biodiversiteit in het landschap (Groen-blauwe dooradering), een circulair landschap, een betere zoetwaterbeheersing en grondverbetering met lokale compost. In de afgelopen periode is gewerkt aan een maatregelenpakket dat daarvoor ingezet kan worden. Tevens wordt gezocht naar een duurzame verankering van de vergoedingen via het ANLb. Dat sluit aan bij de Zeeuwse ambitie voor Agrarisch Natuurbeheer. In de afgelopen maanden zijn er samen met de Poldernatuur Zeeland, ANV Groene Oogst en de boeren uit de streek haalbare pakketten samengesteld van biodiverse maatregelen die passen binnen de reguliere bedrijfsvoering. Momenteel vindt de interessepeiling plaats onder de boeren.

Er is voor het Grenspark een ketenatlas opgesteld, waarin 4 kansrijke korte ketens worden benoemd. Naast de compostketen zijn dat de vlasketen (biobased bouwen), de bierketen en de eiwitketen. In de afgelopen periode zijn via het samenwerkingsverband voor verschillende ketens de ketenpartijen bij elkaar gebracht. Met name voor de compostketen, de bierketen en de vlasketen zitten energie om dit verder te brengen.

Radar- en uitkijktoren

De bouw van de radar- en uitkijktoren en de daarbij behorende aanvoerroutes en parkeerterrein is alweer enkele maanden in volle gang. De betonnen kern (radargedeele) is op hoogte en de radarinstallatie draait. Alle technische ontwerpen zijn zo goed als afgerond en gaan richting uitvoering. Op 7 mei was de bijeenkomst om het hoogste punt te vieren. Inmiddels is de bouw van de buitenschil in volle gang. Nu de bouw van de toren vordert, is het van groot belang om een exploitant te vinden om zo het project straks succesvol af te kunnen ronden. De procedure van selectie van een exploitant voor de uitkijktoren is lopende.

(Be)leven en leefbaarheid

Met betrekking tot de radartoren en de trap bij Kreverhille heeft de Raad van State recentelijk een uitspraak gedaan. Alle beroepsgronden zijn afgewezen. De vergunning voor de toren en trap voldoen aan een goede ruimtelijke ordening en onderbouwing. Vanwege de lange doorlooptijd van de procedure krijgen de bezwaarmakers wel een vergoeding van de Staat. Voor Paal worden nu de geplande uitvoeringswerken voorbereid. Met de uitvoering van het ontwerp van het project Versterk de Scheldekust wordt ook de getijdhaven aangepakt. De infrastructuur wordt aangepakt, zoals het vervangen van de palen en steigers. De planning is om na de zomer te starten met de aanbesteding.

Groeve Nieuw Namen

Voor het project Erfgoed Deal: Groeve Nieuw-Namen is er een definitief ontwerp opgeleverd. Dit ontwerp wordt nu omgezet in een uitvoeringsontwerp om vervolgens eind 2026 met de uitvoering te kunnen starten. Het definitief schetsontwerp is goed ontvangen door de dorpsbewoners.

4.2 Regionale Impuls gemeente Hulst en gemeente Sluis

De regionale impuls gemeente Sluis en Hulst zijn beide in 2023 afgerond.

4.3 Landschapspark Zwinstreek

ZwinQuest is per 1 april 2026 van start gegaan. Inmiddels hebben de eerste projectstuurgroepen communicatie en onthaalplan plaatsgevonden. Op 23 september staat het openingsevent gepland. Dit wordt gehouden in Zeeland. De exacte locatie ligt nog niet vast, maar gekeken wordt naar een plek die aansluit bij de projecten in ZwinQuest.

Half juni is de omgevingsvergunning voor de pop-up Voedselhub Cadzand goedgekeurd. Op 15 juli is de locatie feestelijk geopend. De pop-up zal in de zomermaanden van 2026 en 2027 draaien. Deze input wordt gebruikt in een haalbaarheidsstudie voor een permanente Voedselhub in de regio.

Voor de herinrichting Veerplein is door Provincie Zeeland, in samenwerking met de andere partners, een aanbestedingstraject gestart voor de ontwerpfasen. Vijf ontwerp bureaus zijn uitgenodigd om een offerte in te dienen. Inschrijving staat open tot 27 augustus. Binnen Provincie Zeeland is een projectleider gevonden die plaats zal nemen in de beoordelingscommissie en zorg zal dragen voor een goede afstemming tussen de verschillende stakeholders rondom het veerplein, zowel intern als extern.

Met het event 'Smakelijke Zwinstreek' is op 22 juni de website van Landschapspark Zwinstreek officieel gelanceerd door Westtoer. Naast de opening van de website is tevens een pocketboekje uitgegeven met informatie en tips over het Landschapspark, diens Zwinspots en Zwinpoorten en een kennismaking met producenten, landbouwers en chefs uit de streek.

Stichting Landschapsbeheer Zeeland heeft eind mei als penvoerder een project ingediend bij LEADER Zeeland omtrent de Big five van de Zwinstreek. Verschillende collega's van Provincie Zeeland, van natuur tot soortenbeleid tot landschapspark, lazen mee en gaven input om de aanvraag aan te scherpen. Dit projectidee werd door verschillende partijen synchroon ingediend bij LEADER Zeeland, LEADER Noord-West-Vlaanderen en Leader Meetjesland. Door deze leaderaanvragen gezamenlijk als 1 grensoverschrijdend project uit te voeren onder de vleugels van BGTS Landschapspark Zwinstreek en Regionaal Landschap Houtland en Polders werken Vlaamse en Nederlandse natuurbeheerders samen aan een grensoverschrijdend soortenbeleid. Voor het eind van 2026 zou er uitsluitel moeten komen of het project is goedgekeurd. Na goedkeuring kan Landschapsbeheer Zeeland een subsidieverzoek indienen bij Provincie Zeeland voor maximaal 20% van de totale projectkosten.

Rond het thema erfgoed is een opdracht uitgezet over het Kasteel van Sluis. Dit betreft een literatuurstudie naar het groot-kasteel van Sluis. Een eerste presentatie over de bevindingen tot nu is eind juni door de onderzoeker gehouden bij Provincie Zeeland. Het onderzoek wordt deze zomer verder afgerond opdat de definitieve bevindingen eind oktober gedeeld zullen worden in een tweede presentatie.

Rondom het thema water lopen verschillende trajecten. Er wordt gekeken naar een grensoverstijgend meetnetwerk voor het zoutgehalte van het water, naar samenwerking rondom wateruitwisseling in het Krekengebied en naar een gebiedscoalitie rondom een Vlaamse Blue Deal aanvraag. Alle trajecten vragen na de zomer om afstemming tussen Vlaamse partijen, Waterschap en Provincie Zeeland.

4.4 Landbouwflankerend beleid

Eén van de nevenopgaven binnen NPW is het Landbouwflankerend Beleid. Hiervoor was een bedrag geraamd van € 13 miljoen, waarvan € 8,4 miljoen gereserveerd voor subsidiebijdragen en € 4,6 miljoen voor de Grondbank Zeeland in combinatie met kavelruil.

Eind 2025 is het landbouwflankerend beleid formeel afgerond, aangezien het convenant tussen ZLTO en Provincie liep tot en met 31-12-2025. Een aantal subsidieprojecten, gelegen in het Grenspark, wordt in 2026 afgerond.

Op 9 januari jl. zijn de resultaten, op bestuurlijk niveau met de ZLTO, besproken.

5. Sociaaleconomische impulsen

Inherent aan het Natuurpakket Westerschelde is de zorg voor sociaal-economische impulsen in de streek. Dit was geen aparte doelstelling vanuit het programma, maar is feitelijk ontstaan in de loop der tijd door de unieke aanpak. Samen met streekholders in het Grenspark Groot Saeftinghe en stakeholders in het Landschapspark Zwinstreek is van onderaf samengewerkt om allerlei initiatieven welke door de streek gewenst zijn tot stand gekomen. is in het Grenspark een eigen streekmerk (Saeftinghe Smaekt) opgezet, is samen met bewoners gewerkt aan Verstrekkende Scheldekust waarbij diverse dorpen met elkaar verbonden zijn. De waardering voor de aanpak blijkt ook uit de recente evaluatie in het Grenspark Groot Saeftinghe, waarin de wens is uitgesproken een vervolg te geven op de samenwerkingsovereenkomst en ontwikkelprogramma.

6. Monitoring en beheer & onderhoud

De projecten zitten nu in de nazorgfase, bestaande uit de destijds in de NB-wet vergunningvereiste monitoring. De resultaten van deze monitoring worden, per project, eenmaal per jaar besproken in een Stuurgroepvergadering.

Sinds 2015 loopt meetprogramma naar stijghoogte, grondwaterstand en zoutgehalte in en rond de Hedwigepolder, met als doel het volgen van effecten van de inrichting van de Hedwigepolder als getijdengebied. Hiervoor wordt gekeken naar de stijghoogten en grondwaterstand buiten het getijdengebied. Daarnaast wordt gekeken naar de zoet-zoutverdeling. Over de bevindingen wordt blijvend gecommuniceerd met belanghebbenden (landbouw, Vlaamse partners) om resultaten en eventuele effecten tijdig te delen en te betrekken bij ontwikkelingen, zoals de uitbreiding Dok Antwerpen en inrichting natuurgebied Prosperpolder Zuid in België. Er wordt hierbij nauw samengewerkt met het Waterschap en specialist Deltares, die de monitoring mede begeleiden. Vooralsnog blijken er nauwelijks effecten te zijn op de huidige landbouwfuncties van de nabijgelegen percelen.

Naast de monitoring wordt met eigenaren en pachters rond de Hedwigepolder tegelijkertijd ook het functioneren van het watersysteem tegen het licht gehouden. Hiervoor zijn aanvullende metingen verricht om het watersysteem mogelijk te kunne verbeteren. De eerstvolgende serie resultaten worden in het voorjaar 2026 gepresenteerd. De geïnventariseerde maatregelen worden door het Waterschap en de Provincie verder uitgewerkt.